TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ninh Bình tháo gỡ vướng mắc trong khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng

10:19 29/07/2025

Trong bối cảnh cả nước đang đẩy mạnh giải ngân đầu tư công và phát triển kết cấu hạ tầng, việc thiếu hụt vật liệu xây dựng, đặc biệt là vật liệu san lấp, đang trở thành "điểm nghẽn" không chỉ riêng tại Ninh Bình mà còn tại nhiều địa phương. Trước tình hình đó, tỉnh đã tổ chức hội nghị chuyên đề nhằm tháo gỡ khó khăn, đồng thời chỉ đạo các sở, ngành triển khai giải pháp cấp bách, đảm bảo nguồn cung vật liệu ổn định, phục vụ phát triển hạ tầng và tăng tốc đầu tư công trong giai đoạn tới.

Bí thư Tỉnh ủy Ninh Bình Trương Quốc Huy phát biểu chỉ đạo tại hội nghị

Hội nghị do UBND tỉnh Ninh Bình tổ chức mới đây - là bước đi kịp thời nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong hoạt động khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng – một lĩnh vực đang có nhiều bất cập cả ở nhiều địa phương.

Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Môi trường Ninh Bình, trên địa bàn tỉnh (bao gồm địa giới hành chính của Hà Nam cũ) hiện có: 62/71 mỏ đá vôi làm vật liệu xây dựng thông thường đang hoạt động, tổng trữ lượng trên 400 triệu m^3, công suất khai thác được cấp phép đến 30/6/2025 là trên 32 triệu m^3/năm; 01 mỏ đất, đá làm vật liệu san lấp đã được gia hạn khai thác đến năm 2029, với trữ lượng trên 1 triệu m^3; 02 mỏ cát đã được cấp phép với trữ lượng gần 1,26 triệu m^3, trong đó có 01 mỏ đang dừng khai thác để đánh giá tác động môi trường khu vực ven sông Hồng; 08 điểm mỏ sét làm gạch, ngói, diện tích trên 111 ha, tổng trữ lượng trên 4 triệu m^3.

Tuy nhiên, theo đánh giá của cơ quan chức năng, nguồn cung các loại vật liệu như đất, đá, cát san lấp, sét làm gạch ngói vẫn chưa đáp ứng đủ nhu cầu, đặc biệt là đối với các dự án đầu tư công và công trình trọng điểm trong giai đoạn tới. Tình trạng này đang ảnh hưởng đến tiến độ, chất lượng và chi phí triển khai các dự án xây dựng cơ sở hạ tầng trên địa bàn.

Tại hội nghị, đại diện các sở, ngành, chủ đầu tư, đơn vị thi công và doanh nghiệp khai thác khoáng sản đã nêu rõ nhiều vướng mắc, trong đó đáng chú ý là:

Thiếu hụt nguồn cung vật liệu san lấp, khiến nhiều dự án phải tạm dừng hoặc thi công cầm chừng;

Giá vật liệu xây dựng thực tế cao hơn giá phê duyệt, gây khó khăn trong công tác thanh, quyết toán và quản lý đầu tư công;

Thủ tục cấp phép khai thác còn phức tạp, thời gian xử lý hồ sơ kéo dài;

Tình trạng găm hàng, đầu cơ, tăng giá bất hợp lý vật liệu xây dựng diễn ra ở một số khu vực;

Trước thực tế đó, phát biểu chỉ đạo tại hội nghị, Bí thư Tỉnh ủy Ninh Bình Trương Quốc Huy nhấn mạnh: "Việc đảm bảo đủ nguồn vật liệu xây dựng là điều kiện tiên quyết để triển khai hiệu quả các dự án đầu tư công, đặc biệt là trong bối cảnh tỉnh đang đẩy mạnh xây dựng hạ tầng giao thông, đô thị và nông thôn mới nâng cao".

Ông Trương Quốc Huy yêu cầu Đảng ủy UBND tỉnh Ninh Bình chỉ đạo các sở, ngành khẩn trương triển khai các giải pháp cụ thể, đồng bộ, trong đó:

Sở Xây dựng cần thường xuyên cập nhật, công bố giá vật liệu xây dựng sát với thực tế thị trường; tổng hợp nhu cầu, dự báo sản lượng vật liệu cần thiết phục vụ các dự án đầu tư công; yêu cầu doanh nghiệp khai thác ưu tiên cung ứng cho

công trình trọng điểm.

Sở Nông nghiệp và Môi trường tiếp tục rút ngắn thủ tục hành chính trong cấp phép khai thác, đặc biệt là với các mỏ khoáng sản thông thường như cát, đất, đá.

Các sở, ngành: Tài chính, Cục Thuế, Công an tỉnh, Sở Công Thương, Thanh tra tỉnh tăng cường giám sát, thanh tra hoạt động khai thác, đấu giá mỏ, đảm bảo công khai, minh bạch; xử lý nghiêm các hành vi vi phạm như bảo kê, đầu cơ, trục lợi, gian lận thương mại, tiêu thụ vật liệu không rõ nguồn gốc, hàng giả, hàng nhái.

Ảnh minh họa (Nguồn Internet)

Bí thư Tỉnh ủy Ninh Bình cũng kêu gọi các doanh nghiệp khai thác khoáng sản chủ động đổi mới công nghệ, tiết kiệm chi phí, tăng sản lượng khai thác đúng pháp luật, nâng cao trách nhiệm với xã hội. Đặc biệt, phải cùng chính quyền chung tay tháo gỡ tình trạng khan hiếm vật liệu xây dựng, đảm bảo tiến độ cho các công trình đầu tư công và phát triển kinh tế - xã hội.

Hội nghị tại Ninh Bình cho thấy nhu cầu cấp thiết phải chuyển cách tiếp cận về quản lý khoáng sản từ “hành chính – giấy phép” sang hướng cân đối cung – cầu thị trường, gắn với phát triển bền vững và trách nhiệm xã hội.

Một số giải pháp dài hạn được các chuyên gia khuyến nghị:

Rà soát, cập nhật quy hoạch khoáng sản cấp tỉnh gắn với quy hoạch tổng thể kinh tế - xã hội, đảm bảo có vùng dự trữ khai thác mới theo nhu cầu;

Số hóa dữ liệu mỏ, dữ liệu khai thác, tiến tới quản lý đồng bộ bằng hệ thống phần mềm, tránh thất thoát tài nguyên và thất thu thuế;

Xây dựng cơ chế đấu giá minh bạch, công khai, tạo sân chơi bình đẳng giữa doanh nghiệp lớn – nhỏ;

Hỗ trợ doanh nghiệp đầu tư thiết bị khai thác công nghệ cao, giảm hao hụt tài nguyên và giảm phát thải môi trường;

Ưu tiên cấp phép khai thác cho doanh nghiệp cam kết cung ứng vật liệu ổn định cho đầu tư công, có ràng buộc pháp lý rõ ràng.

Trong giai đoạn chuyển mình mạnh mẽ sau sáp nhập, Ninh Bình xác định hạ tầng là nền tảng để phát triển du lịch, công nghiệp, đô thị, nông nghiệp công nghệ cao. Việc tháo gỡ khó khăn trong khai thác vật liệu xây dựng không đơn thuần là xử lý thiếu hụt ngắn hạn, mà còn là bước đi chiến lược để đảm bảo tiến độ hàng loạt dự án trọng điểm giai đoạn 2025–2030.

Chỉ khi gỡ được “nút thắt” vật liệu, mới có thể bứt phá về hạ tầng. Và chỉ khi quản lý tài nguyên một cách bền vững, công bằng, minh bạch – mới tạo dựng được môi trường đầu tư ổn định, kiến tạo một Ninh Bình phát triển bền vững, hài hòa giữa kinh tế – xã hội – môi trường trong dài hạn.

Nguyễn Kiên